

Stanowisko organu zarządzającego wraz z opinią organu nadzorującego emitenta odnoszące się do zastrzeżeń wyrażonych przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych w opinii z badania jednostkowego sprawozdania finansowego Skotan S.A. za okres od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017.

a) wskazanie wpływu, w ujęciu ilościowym i jakościowym przedmiotu zastrzeżenia na roczne sprawozdanie finansowe, w tym na wyniki oraz inne dane finansowe, z przedstawieniem w każdym przypadku oceny istotności

W związku z zastrzeżeniem Audytora (4audyt sp. z o. o.) dotyczącym istotnej niepewności co do kontynuacji działalności przez Skotan S.A. (Spółka) w ciągu kolejnych 12 miesięcy od dnia bilansowego z uwagi na stratę finansową poniesioną przez Spółkę w okresie sprawozdawczym oraz w roku ubiegłym, ujemny kapitał własny Spółki na dzień bilansowy oraz ryzyko płynności związane z obowiązkiem wykupu obligacji w 2018 roku, Zarząd Spółki stoi na stanowisku, iż prawdopodobieństwo materializacji wskazanego ryzyka utraty możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę może znacząco zmaleć w perspektywie roku 2018 z uwagi na zdarzenia, jakich Zarząd spodziewa się w tym okresie. Zgodnie z informacją zamieszczoną przez Zarząd we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego Spółki, sprawozdanie to zostało sporządzone przy warunkowym założeniu kontynuowania działalności gospodarczej, a warunkiem kontynuacji działalności Spółki jest uzyskanie dodatkowego finansowania w 2018 roku. Dotyczy to kontynuacji podjętych działań w zakresie sprzedaży aktywów niepracujących w spółce zależnej Skotan-Ester sp. z o.o. (nieruchomość inwestycyjna 5,58 ha), które zgodnie z założeniami Zarządu docelowo zasilą w środki finansowe jednostkę dominującą, jak również planowanych kolejnych emisji obligacji w celu krótkoterminowego finansowania Spółki oraz planowanego ponownego przedstawienia akcjonariuszom Spółki koncepcji podwyższenia kapitału i emisji nowych akcji Emitenta.

W dniu 28 marca 2017 r. Zarząd Spółki podjął uchwałę w sprawie emisji oraz dokonał przydziału 5 obligacji imiennych serii E o łącznej wartości nominalnej 500 tys. zł (raport bieżący nr 5/2017 z dnia 28 marca 2017 r.). W dniu 30 czerwca 2017 r. Zarząd Spółki zawarł z obligatariuszem porozumienie w sprawie przedłużenia terminu wykupu obligacji serii E do dnia 14 lipca 2017 roku (raport bieżący nr 15/2017 z dnia 30 czerwca 2017 r.). W dniu 14 lipca 2017 r. Spółka przedłużyła terminu wykupu obligacji serii E do dnia 31 grudnia 2017 r. (raport bieżący nr 20/2017 z dnia 14 lipca 2017 r.), a następnie do dnia 31 grudnia 2018 roku (raport bieżący nr 30/2017 z dnia 11 grudnia 2017 r.)

W dniu 7 sierpnia 2017 r. Zarząd Emitenta podjął uchwałę w sprawie emisji oraz dokonał przydziału 5 obligacji imiennych serii F o łącznej wartości nominalnej 500 tys. zł z datą wykupu - 31 grudnia 2017 r. (raport bieżący nr 22/2017 z dnia 7 sierpnia 2017 r.). W dniu 11 grudnia 2017 r. Zarząd Spółki podpisał z obligatariuszem porozumienie w sprawie przedłużenia terminu wykupu obligacji serii F do dnia 31 marca 2019 roku. (raport bieżący nr 30/2017 z dnia 11 grudnia 2017 r.)

W dniu 21 września 2017 r. Spółka przeprowadziła emisję 10 obligacji imiennych serii G (w ramach emisji przydzielonych zostało 10 obligacji imiennych serii G o wartości nominalnej 100.000 zł. każda i o łącznej wartości nominalnej 1.000.000 PLN. Data wykupu obligacji to 30 września 2019 roku), o czym Spółka informował raportem bieżącym nr 24/2017 z dnia 21 września 2017 roku.

W dniu 28 września 2017 roku Spółka zawarła z obligatariuszem porozumienie w sprawie przedłużenia terminu wykupu obligacji serii C do dnia 30 września 2018 roku. Pierwotny termin wykupu był ustalony na 30 września 2017 roku. O przedłużeniu terminu wykupu obligacji serii C Spółka informowała raportem bieżącym nr 25/2017 z dnia 28 września 2017 roku.

W dniu 31 października 2017 r. Spółka przeprowadziła kolejną emisję obligacji imiennych serii H. W ramach emisji zostało przydzielonych 15 obligacji imiennych serii H o wartości nominalnej 50.000 PLN

każda i o łącznej wartości nominalnej 750.000 PLN. Data wykupu obligacji to 31 grudnia 2018 roku. Spółka informowała o emisji obligacji serii G raportem bieżącym nr 28/2017 z dnia 31 października 2017 roku.

W dniu 11 grudnia 2017 r. Zarząd Emitenta zawarł z obligatariuszem porozumienie przedłużające termin wykupu obligacji serii D do dnia 31 grudnia 2018 roku. O przedłużeniu terminu Emitent informował w raporcie bieżącym nr 30/2017 z dnia 11 grudnia 2017 roku.

W dniu 28 lutego 2018 r. (zdarzenie po dniu bilansowym) Zarząd Spółki dokonał przydziału obligacji imiennych serii I. W ramach emisji zostało przydzielonych 10 obligacji imiennych serii I o wartości nominalnej 100.000 PLN każda i o łącznej wartości nominalnej 1.000.000 PLN. Data wykupu obligacji to 28 lutego 2019 r. O ww. emisji Spółka informowała w raporcie bieżącym 6/2018 z dnia 28 lutego 2018 roku.

Zaistniałe powyższe zdarzenia miały znaczący wpływ na utrzymanie płynności Spółki w 2017 roku i łącznie z planowanymi działaniami dotyczącymi dodatkowego finansowania w przypadku ich powodzenia pozwolą w ocenie Zarządu na kontynuację działalności Spółki w perspektywie co najmniej kolejnych 12 miesięcy.

Z uwagi na to, że zastrzeżenia Audytora dotyczyły przyjętego założenia kontynuacji działalności przez Spółkę w okresie co najmniej najbliższych 12 miesięcy wykazanie wpływu ilościowego zastrzeżeń na wyniki i dane finansowe Spółki wymagałoby sporządzenia przez Spółkę sprawozdania finansowego metodą likwidacyjną, która polega na oszacowaniu możliwej do uzyskania wartości wpływów ze sprzedaży w trybie pilnym poszczególnych składników majątku Spółki i pomniejszeniu jej o wartość zobowiązań Spółki i koszty likwidacji. Z uwagi na to, że mimo dostrzeganego ryzyka utraty płynności i zagrożenia kontynuacji działalności Spółki, Zarząd Emitenta nie przewiduje na chwilę obecną likwidacji Spółki z uwagi na podejmowane cały czas działania w celu utrzymania prowadzonej przez Spółkę działalności, w tym w szczególności działania, o których mowa powyżej, Spółka nie sporządzała sprawozdania finansowego metodą likwidacyjną i nie dysponuje informacjami finansowymi odpowiadającymi zastrzeżeniu Audytora. W obecnej sytuacji finansowo-ekonomicznej Spółki sporządzenie ww. informacji mając na uwadze stanowisko Zarządu dotyczące możliwości kontynuacji działalności Spółki, nie jest na chwilę obecną w ocenie Zarządu Spółki uzasadnione z uwagi na związane z tym wysokie koszty i obciążenie organizacyjne.

b) przedstawienie podjętych lub planowanych przez emitenta działań w związku z zaistniałą sytuacją

Zarząd Spółki wyjaśnia, iż pomimo istotnych przesłanek wskazujących na ryzyko utraty płynności finansowej i zagrożenia kontynuacji działalności Spółki, podjął szereg działań restrukturyzacyjnych, mających na celu pozyskanie środków finansowych jako następstwo transakcji gotówkowych w zamian za częściowe lub całościowe przejęcie kontroli nad możliwością wykorzystania osiągniętych wyników prac badawczo-rozwojowych Spółki oraz z tytułu zbycia nieruchomości inwestycyjnej w spółce zależnej. Transakcja zbycia nieruchomości planowana jest w 2018 r. Wartość nieruchomości została zaktualizowana i oszacowana przez uprawnionego rzeczoznawcę na minimum 2 516 tys. zł. Środki uzyskane ze zbycia nieruchomości zgodnie z założeniami Zarządu docelowo zasilą w środki finansowe jednostkę dominującą.

Na ograniczenie prawdopodobieństwa utraty płynności finansowej ma też wpływ fakt, iż Zarząd Spółki w ciągu 2017 r. i 2018 r. podejmował działania w celu przedłużenia terminów wykupu wyemitowanych obligacji (serie: C, D, E, F) oraz dokonywał emisji kolejnych serii obligacji (serie: E, F, G, H, I), co zostało szeroko opisane w punkcie powyżej.

Jednocześnie Zarząd planuje kolejne emisje obligacji w celu krótkoterminowego finansowania potrzeb bieżących Spółki.

Spółka intensywnie rozwija również działalność handlową w obszarze produktów paszowych i stara się dotrzeć do rynków wysokiej specjalizacji produktowej, głównie w Europie Zachodniej i w USA. Spółka podjęła działania w tym zakresie na rynku Niemiec, Szwajcarii i innych krajach Europy, a także za pośrednictwem dystrybutorów na rynku Wielkiej Brytanii i we Francji. Drożdże paszowe Yarrowia Lipolytica dzięki procedurze podjętej przez spółkę w latach ubiegłych są dodatkiem paszowym uznanym oficjalnie w Katalogu Dodatków Paszowych Unii Europejskiej.

W marcu 2017 roku Spółka rozpoczęła sprzedaż suplementów diety ludzkiej opartych na estrach etylowych kwasów tłuszczowych Omega 3/6/9/ powstałych z unikalnej, opatentowanej mieszanki 4 olejów roślinnych pod marką własną oraz na zlecenie podmiotów trzecich. Spółka wprowadziła w 2017 roku na rynek nowe produkty z tej serii i planuje rozpoczęcie sprzedaży innymi kanałami dystrybucji, w tym poprzez apteki oraz na rynki międzynarodowe.

Spółka przywiązuje również dużą wagę do udoskonalania stosowanych technologii i obniżki kosztów produkcji.

Zakład produkcji drożdży Yarrowia lipolytica w ramach niwelowania ryzyka związanego z kosztem zakupu surowców produkcyjnych, zwłaszcza w aspekcie cen gliceryny, która podlega notowaniom giełdowym, stale optymalizuje proces produkcyjny. Zmiana systemu produkcji drożdży pozwoliła na zmniejszenie ilości dozowanych surowców oraz rezygnację z użycia niektórych substancji (np. wodorotlenek sodu). Dzięki nowemu systemowi produkcyjnemu godzinową produktywność instalacji podniesiono o ok. 112% w stosunku do metody bazowej opracowanej w 2014 r., co realnie wpływa na lepsze wykorzystanie wszystkich surowców oraz energii elektrycznej, pary i sprężonego powietrza, które wykorzystywane są do funkcjonowania urządzeń i armatury. Na podstawie wykonanego w 2016 r. audytu energetycznego Spółka dokonała modernizacji instalacji drożdżowej oraz zmiany sposobu zarządzania energią cieplną przez co znacząco obniżyła zużycie pary wysokoprężnej w zakładzie. Dodatkowo zakład wykorzystuje śluzę stanowiącą odpad w produkcji estrów etylowych kwasów tłuszczowych Omega-3,6,9 (czyli drugiej kluczowej instalacji spółki). Stale wzrastająca ilość produkowanych estrów oraz duże możliwości adaptacyjne do przetwarzania surowca na biomasę drożdżową pozwalają na zwiększenie ich udziału w produkcji drożdży, co skutkuje zmniejszeniem ilości zakupywanej gliceryny oraz łagodzi skutki zmiany cen gliceryny na rynku.

Działania opisane powyżej pozwoliły na wzrost wartości sprzedaży towarów i usług o 147% do 3 187 tys. zł wobec 1 289 tys. zł w roku 2016. Jednocześnie istotnie spadły koszty operacyjne Spółki w wyniku czego strata na działalności operacyjnej w porównywanym okresie zmalała z 6 599 tys. zł w roku 2016 do 3 773 tys. zł w roku 2017.

Jednakże, Zarząd Spółki mając na względzie interes akcjonariuszy, stoi na stanowisku, iż w celu wyeliminowania wskazanych ryzyk, niezbędne jest podjęcie decyzji o dokapitalizowaniu Spółki poprzez nową emisję akcji. W związku z powyższym Zarząd ponownie przedstawi akcjonariuszom Spółki projekt uchwały o podwyższeniu kapitału i emisji nowych akcji Spółki w celu pozyskania środków na kontynuację działalności i realizację fazy komercjalizacji poszczególnych projektów.

c) opinia organu nadzorującego

Rada Nadzorcza Skotan S.A. uważa, że identyfikowana przez Zarząd Emitenta konieczność dokapitalizowania Spółki poprzez nową emisję akcji jest przedwczesna i nie podziela takiego stanowiska szczególnie wobec stanowiska akcjonariuszy wyrażonego na ostatnim

Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Emitenta. Zaleca zamiast tego zintensyfikowanie działań dotyczących sprzedaży aktywów niepracujących oraz sprzedaży wyników badań niektórych projektów spółki na rzecz podmiotów trzecich.

Rada Nadzorcza Skotan S.A. akceptuje podjęte przez Zarząd działania restrukturyzacyjne i handlowe, które doprowadziły do istotnej redukcji kosztów operacyjnych Spółki oraz do zwiększenia wolumenu i wartości sprzedaży produktów i usług jak również skuteczne przedłużenie terminów spłaty obligacji, co redukuje zagrożenie utraty płynności. Zaleca jednak dalsza intensyfikację działań sprzedażowych i marketingowych w celu szybkiego uzyskania nadwyżki bieżących przychodów nad kosztami operacyjnymi.